

הרשות למחקר ולהערכה והמרכז לקידום ההוראה

מושב אתנחתה – כתיבה קהילתית באורנים

יושבת ראש המושב: ד"ר ניקי אהרוניאן, מכללת אורנים

הרצאה

(20 דקות)

'משאירים את רעשי הרקע בחוץ': תרומתה של אתנחתה – קהילת הכתיבה באורנים

ד"ר ניקי אהרוניאן

מכללת אורנים

כתיבה אקדמית היא קשה ותובענית, גוזלת זמן רב וגורמת ללחץ. לרוב מתמודדים עם האתגר לבד. המעבר לאקדמיזציה במכללות לחינוך בארץ, הפך את הכתיבה לקשה במיוחד עבור מורי-מורים המלמדים קורסים רבים, ולרוב הם אינם מועסקים במשרה מלאה. קיימת ציפייה מוסדית שמורי-מורים יכתבו כדי להתקדם בסולם הדרגות, וכדי להשתתף השתתפות פעילה בשיח האקדמי בתחומם.

כתגובה לקושי האישי שלי במציאת איזון בין משרת הוראה תובענית, מחקר, כתיבה ותפקידים במכללה, יזמתי את קהילת **אתנחתה** עבור עמיתיי, מורי המורים במכללת אורנים. בשנה הראשונה התקיימו שני מפגשי כתיבה בשבוע לאורך שנת הלימודים וימי ריטריט מרוכזים בחופשות. בשנת תשפ"ג ארבעים ושישה מורי-מורים השתתפו בפעילות ברמות שונות של מעורבות.

במפגש זה אציג מחקר איכותני המבוסס על שיטות נרטיביות. השתתפתי במחקר בתפקידים שונים: מובילת הקהילה, חוקרת וכותבת. מחקר מסוג זה דורש התייחסות זהירה לשאלות אתיות ורמה גבוהה של רפלקסיביות. שאלות המחקר שאתייחס אליהן בהרצאה, בחנו את המניעים של שנים-עשר מורי-מורים להצטרף לקהילת **אתנחתה** ואת התרומה של מפגשי הכתיבה וההשתייכות לקהילה. ממצאים מראיונות ומיומן החוקרת מגלים שההצטרפות לקהילה נובעת, בין השאר, מקושי להציב גבולות ולהתמיד בשגרת הכתיבה, ממורכבות תהליך הפרסום ומהרצון לחוות קהילה מקצועית. הרווחים מההצטרפות לקהילה כוללים שינוי תפיסות הקשורות לכתיבה, הפחתת לחץ ובדידות אקדמית ומציאת זמן נוסף לכתיבה. המחקר מראה כיצד כתיבה במרחב חברתי מצמיחה תחושת סוכנות מקצועית (professional agency) ושלומות (well-being). השתתפות בקהילה מספקת התפתחות מקצועית עוצמתית, מחוללת זהות של כותב/כותבת, ומגבירה את תפוקת הכתיבה.

לאור ממצאי המחקר, אני קוראת למורי-מורים במוסדות להשכלה גבוהה לשתף פעולה באופן פרו-אקטיבי כדי ליצור לעצמם תנאים התורמים לכתיבתם המקצועית. בהשקעה מינימלית, מורי-מורים יכולים להתאחד וליצור מרחבים חברתיים מעצימים שמותאמים לצרכיהם.

מילות מפתח: מורימורים, כתיבה, קהילת כתיבה, תחושת סוכנות (agency), שלומות (well-being)

שאלות ודיון

(10 דקות)

סדנה: טעימה של הפעילות הקבוצתית והאישית באתנחתה

(60 דקות)